מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את מבנה הידיעה החדשותית: כותרת, כותרת משנה, פתיח וגוף הידיעה
- לתרגל כתיבת פתיח שעונה על מי, מה, מתי, איפה ואיך או למה
- לכתוב ידיעה חדשותית שלמה בסדר פירמידה הפוכה ובגוף שלישי

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנת מבנה הידיעה

1. ב – לענות על מי, מה, מתי, איפה ואיך או למה
2. ב – סדר שבו הפרטים החשובים ביותר מופיעים ראשונים
3. ג – גוף שלישי
4. ב – במירכאות וציון מי אמר

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך נכתב בשלבי הכתיבה
2. לא נכון – ידיעה חדשותית נכתבת בלשון עניינית בלי דעה אישית
3. נכון – כך דורש המשימה
4. לא נכון – ידיעה חדשותית נכתבת בגוף שלישי

חלק ג' – השלמת מילים

1. פתיח
2. פירמידה
3. מירכאות
4. שלישי

חלק ד' – התאמת מושגים

- 1 – ד (שורה קצרה ומושכת בראש הידיעה)
- 2 – ג (משפט נוסף שמוסיף פרט חשוב מתחת לכותרת)
- 3 – ה (המשפט הראשון שמספר את עיקר הסיפור)
- 4 – א (דברים שאדם אמר, מובאים במירכאות)
- 5 – ב (סדר שבו הפרט החשוב ביותר מופיע ראשון)

חלק ה' – סידור שלבי הכתיבה

1. אספו את העובדות: מי, מה, מתי, איפה, איך ולמה
2. כתבו כותרת קצרה ומושכת וכותרת משנה
3. כתבו פתיח שמספר את עיקר הסיפור
4. הוסיפו פרטים נוספים לפי סדר החשיבות
5. קראו שוב ובדקו גוף שלישי, לשון עניינית ופיסוק נכון

חלק ו' – כתיבת פתיח

1. ביום רביעי חזרו הביתה הגיבורים מטיסה FZ1073, לאחר שמנעו אסון באומץ רב. האירוע התרחש בטיסה שהמריאה לחופשה, כשנוסעים פעלו יחד כדי להציל את חייהם.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הפתיח עונה על מי מה מתי איפה ואיך או למה
- גוף שלישי שומר על לשון עניינית ואובייקטיבית
- הפרטים מסודרים מהחשוב ביותר לפחות חשוב

טיפים להפעלה:

- אפשר לקרוא בקול כמה פתיחים לדוגמה מהכיתה לפני הכתיבה העצמאית
- כדאי להציג דוגמה לפירמידה הפוכה על הלוח לפני המשימה הפתוחה
- לתלמידים מתקשים אפשר לתת את רשימת פתיחים לבחירה מהעמוד כבסיס לכתיבה

דף תרגול: כתיבת ידיעה חדשותית

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

כאן לומדים איך לכתוב ידיעה בעיתון. אפשר לכתוב על הגיבורים מהטיסה שחזרו הביתה.

📖 מילון קטן:

ידיעה חדשותית	טקסט קצר שמספר על אירוע שקרה
כותרת	שורה קצרה ומושכת בראש הידיעה
כותרת משנה	משפט נוסף שמוסיף פרט חשוב
פתיח	המשפט הראשון שמספר את עיקר הסיפור
פירמידה הפוכה	סדר כתיבה מהפרט החשוב ביותר לפחות חשוב
ציטוט	דברים שמישהו אמר, במירכאות
גוף שלישי	כתיבה על מישהו אחר, לא 'אני' או 'אתה'

1 חלק א' – הבנת מבנה הידיעה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה תפקיד המשפט הראשון בידיעה?

א) לספר בדיחה פתיחה ב) לענות על מי, מה, מתי, איפה ואיך או למה ג) לתאר את דעת הכתב

ד) לסיים את הידיעה

2. איך מסדרים את הפרטים בידיעה?

א) סדר שמתחיל בפרט הכי פחות חשוב ב) סדר שבו הפרטים החשובים ביותר מופיעים ראשונים

ג) תרשים של מטוס ד) סוג של כותרת

3. איך כותבים - אני, אתה או הוא/היא?

א) גוף ראשון ב) גוף שני ג) גוף שלישי ד) אין חשיבות

4. איך כותבים משפט שמישהו אמר?

א) בלי סימון מיוחד ב) במירכאות וציון מי אמר ג) בכתב נטוי בלבד ד) בסוגריים עגולים

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כותרת משנה מוסיפה פרט חשוב לכותרת הראשית.	☐	☐
2	בגוף הידיעה החדשותית אפשר להביע דעה אישית על האירוע.	☐	☐
3	הפתיח הטוב ביותר עונה על כל חמש השאלות: מי, מה, מתי, איפה ואיך או למה.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
4	אפשר לכתוב ידיעה חדשותית בגוף ראשון, כאילו הכתב עצמו גיבור הסיפור.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. ידיעה חדשותית צריכה לכלול כותרת, כותרת משנה ו- _____

2. כתיבת הפרטים מהחשוב ביותר לפחות חשוב נקראת _____ הפוכה

3. ציטוט בתוך הידיעה מופיע בתוך _____

4. ידיעה חדשותית נכתבת בגוף _____

4 חלק ד' – התאמת מושגים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כותרת	___	**א.** דברים שאדם אמר, מובאים במירכאות
2. כותרת משנה	___	**ב.** סדר שבו הפרט החשוב ביותר מופיע ראשון
3. פתיח	___	**ג.** משפט נוסף שמוסיף פרט חשוב מתחת לכותרת
4. ציטוט	___	**ד.** שורה קצרה ומושכת בראש הידיעה
5. פירמידה הפוכה	___	**ה.** המשפט הראשון שמספר את עיקר הסיפור

5 חלק ה' – סידור שלבי הכתיבה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	קראו שוב ובדקו גוף שלישי, לשון עניינית ופיסוק נכון
☐	אספו את העובדות: מי, מה, מתי, איפה, איך ולמה
☐	כתבו כותרת קצרה ומושכת וכותרת משנה
☐	כתבו פתיח שמספר את עיקר הסיפור
☐	הוסיפו פרטים נוספים לפי סדר החשיבות

6 חלק ו' – כתיבת פתיח

ענו בקצרה.

1. כתבו פתיח (2-3 משפטים) לידיעה על הגיבורים מטיסה FZ1073 שחזרו הביתה, שעונה על מי, מה, מתי, איפה ואיך או למה.

כרטיס יציאה

מה חייב להיות בפתיח של ידיעה חדשותית?

למה כותבים ידיעה חדשותית בגוף שלישי?

מהי פירמידה הפוכה בכתיבת ידיעה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀